

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sátoraljaujhely (Vármegyeház II. udvar)

ZEMPLÉN

Előfizetési ár: Negyedévre 2 pengő.
Hirdetések: négyzetcm.-ként
Nyílt-tér: soronként 20 fillér

TELEFON: MTI kirendeltség, szerkesztőség és kiadóhivatal 109. szám

POLITIKAI HIRLAP

TELEFON: MTI kirendeltség, szerkesztőség és kiadóhivatal 109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen

Vetőmag és élelmiszerutalvány

Bessenyei Zénó országgyűlési képviselő a képviselőház legutóbbi ülésén egyebek közt azt mondta, hogy az ellenzék kétes értékű mezőcsáti sikerét a mezei tücsöknek, a szerecsenpoloskának és a gabona rozsdának köszönheti, mert ezek az elemi csapások szolgálták leginkább talajul az ellenzék korteskedésének.

Ezek az elemi csapások egyes vidékeken igen súlyos károkat okoztak, a kormány azonban idejekorán, megfelelő segítségben részesíti a kárvalott gazdánépet. A segítség módjairól vitéz Purgly Emil földművelésügyi miniszter a következőket mondta a Budapesti Értesítő munkatársa előtt:

— A kormánynak az az alap gondolata, hogy az elemi csapásokkal sújtott gazdákat minden újabb eladósodástól megmentse és hogy a segítség semmiféle terhet ne jelentsen a gazdának. A járási gazdasági felügyelőkkel hivatali bürokrácia nélkül termési katasztert készíttettem és az elemi károk arányában minden vidéknek rendelkezésre bocsátottam a megfelelő minőségű szükséges vetőmagot. A kársújtotta gazdának nem kell instanciáznia, hanem csak az illetékes járási gazdasági felügyelőnél kell jelentkeznie, itt silányabb minőségű és vetésre alkalmatlan gabonájáért, fajsúlykilogrammban, ugyanannyi mennyiségű jóminőségű vetőmagot kap anélkül, hogy erre bármilyen költsége volna. Az így beszolgáltattott gyengébb minőségű gabonát is felhasználjuk. A vízi és egyéb közmunkáknál alkalmazott mezőgazdasági munkások ugyanis a megállapított munkadíj 50 százalékát kapják készpénzben, a másik 50 százalékért élelmiszerutalványt kapnak. A kormány a vetőmagcserénél be-

szolgáltattott gabonát megőrölteti és az így készült egységes kenyérliszttel, valamint más élelmet, mint babot és egyéb főzelékeműt, a tél folyamán

az utalványok alapján kiadhatja a mezőgazdasági munkásoknak, hogy ezek kedvezményesen áron juthassanak a legszükségesebb élelmicikkekhez.

Igy nem lehet szolgálni az idegenforgalmat!

Az utasok és bérkocsisok zavaró incidense a Vasúti és Hajózási Club kirándulásán

A budapesti „Vasúti és Hajózási Club” amint előző számban megírtuk, látogatásával megtisztelte városunkat és közvetlen környezetét.

Diszes, illusztris társaskör 60 tagja jött el közibénk, mind olyan tényező, aki hivatali tisztségében, magas pozícióban szolgálja az idegenforgalom ügyét.

A kirándulók nem győztek betelni természeti szépségeinkkel, eléggé dicsérni a fogadtatás szívélyességét és eléggé fogadkozni a legközelebbi vizontlátást, amikor is az osztrák szomszédok hasonló társaskörét is lehozzák magukkal, csodálni Sátoraljaujhely természeti szépségeit és melegedni a helybeliek vendégszeretetének tüzésénél.

A pompásan eltöltött napot megzavarta azonban egy olyan incidens, ami hatóságaink részéről

szigorú megtorlást kíván, hacsak nem akarjuk azt, hogy lendülettel induló idegenforgalmunk megtorpanjon és megfenekeljen egyesek önzésének és kapzsiságának porában.

Nem történt ugyanis egyéb, mint az, hogy a vendégcseregnek csak egy egészen kis hányada tudott a Turistaházhoz feljutni azon egyszerű okból, mert

a bérkocsisok és autótaxi-tulajdonosok, még a kialakított árban sem voltak hajlandók a szállítást lebonyolítani.

A kiránduló társaság rendelkezésére álló idő rövidsége miatt ugyanis, minden percet kihasználó, járműveken volt szükséges a Turistaház megközelítése.

Nem kell hangsúlyoznunk, mennyire megbotránkozta a jármű-

tulajdonosok magaviselete, a külföldi metropolisok előzékenységéhez szokott vendégeinket és hogy milyen éles kontrasztot váltott ki ez a záró akkord, a nap kellemességei és hatóságaink figyelme mellett.

Összesen 3 bérkocsis volt hajlandó a hegyre felmenni, holott a szabályrendelet szerint arra kötelezve van. A többi nem, ugyancsak szintén az autósok sem.

Reméljük azonban a legszigorubb megtorlást. Példás büntetést, elrettentésül azoknak, akik az idegenben a nyuzható alanyt látják és nem a barátot. Szigorú megtorlást és ármegállapítást, hogy az az ósdisága miatt más városban már meg sem tűrt középkori piszkos bárka kihasználása, ne jelentsen az utasnak luxuskiadást és hogy az autósok is szálljanak le arról a polcra, amelyre pedig joguk nincs és amely polc nem lehet ezek után magasabb, mint a konfliktusoké.

A közigazgatási bizottság ülése és kisgyűlése.

Zempléni vármegye közigazgatási bizottsága szept. hó 12-én, hétfőn délelőtt 10 órakor, a törvényhatósági kisgyűlés pedig délelőtt 11 órai kezdettel tartják rendes havi ülésüket.

A szocializmus válsága

(*) Kipattant a nagy titok, hogy az öt éves terv a világ legnagyobb csalásában élte ki magát. Szovjet Oroszország a világ legnagyobb termelő államait: Angliát, az Északamerikai Egyesült Államokat és Németországot rutul becsapta. Óriási, még amerikai értelemben is óriási, megrendeléseket tett — hitelre. Hogy a világtól elzárt Szovjet-unió hitelképességét a világ legelső iparvállalatai elhiggyék, a szakértők egész tömegét hívta meg Oroszországba a viszonyok tanulmányozásának ürügye alatt, tulajdonképpen pedig azért, hogy ezeket megvesztegetve, a maga részére megnyerje és hazájukban Oroszország mellett kedvező hangulatot teremtsenek. A híres nagy üzletemberek csak szállítottak Oroszországba mindent, viszont Oroszország csak nem fizetett, nem fizetett, míg végre ráeszméltek a szállítók, hogy rutul be vannak csapva. Erre azután a további szállítást és hitelt Oroszországtól teljesen megvonták.

Kilyukadt üres hólyagként összeomlott az Oroszország által világgá kürtölt híres „öt éves gazdasági terv” is.

Oroszország még azt is megtette, hogy a külföldön hitelre vásárolt gépeket, használati és iparcikkeket ugyanazon külföldi államokban potom pénzen piacra dobta. Ezzel kitűnő üzletet csinált. Számlálatlan milliók birtokába jutott ingyen, mert hiszen az általa eladott külföldi áruért az ő szállítóinak egy fillért sem fizetett. A szovjetben bizó államok tehát nemcsak a szállított áru értékét veszítették el, hanem Szovjet-Oroszország hálából még a saját területükön is tönkretette a piacokat.

Az elmúlt esztendőben Németországban, Angliában és az Egyesült Államokban oly nagy méreteket öltött gazdasági válság egyik oka a bolsevikiek új rendszerű gazdasági hadjárata volt.

Ma már magára valamit adó

közigazdász nem meri hirdetni az orosz öt éves gazdasági tervnek, a hirhadt pjetiletának a diadalát, hisz a kétkedők is tudják, hogy a világ ezen egyik legnagyobb szédelgéséből semmi be nem teljesedett.

Oroszországban ma inség és drágaság honol. A termelés a nagyhanguan hirdett, óriási fellendülés helyett erősen csökkenőben van. És elkövetkezett az idő — Lenin óta, immár harmadszor — hogy az orosz szovjet-kormánynak a teljes éhínség megelőzésére újra szakítani kellett a kormányzásban a kommunista elvekkkel és elősegíteni a nép azon óhaját, hogy a közös termelésről ismét magán-gazdasági termelésre térjen át.

A szovjet-kormány hivatalos jelentése szerint az öt éves terv legnagyobb része, a kollektív termelőtelepek megalakítása a lehető legrosszabb eredménnyel járt. A társas termelés eredménye sokkal gyengébb lett, mint az eddigi parasztgazdaságoké. Hogy ezt az

BERETVÁS PASZTILLA A LEGMAKACSBAB FEJFÁJÁST IS ELMULASZTJA

A bodrogolaszi gyümölcsészeti tanulmányut.

Herceg Lónyay Elemér bodrogolaszi 30 magyar holdas gyümölcsösét 2400 darab 10—15 éves gyümölcsfával (zöme almafa, kisebb része besztercei szilvafa) két évvel ezelőtt bérbe vette 8000 P-ért a gyümölcsfapermetező vegyszerek gyártásával és eladásával foglalkozó Krausz és Moskovits budapesti cég és ebben a gyümölcsösben reklám és hasznoszerzés céljából szakszerű gyümölcsfaápolást folytat. Miután az okszerű gyümölcsfaápolás általánossá tétele országos gazdasági érdek, ezért a Krausz és Moskovits cég uttörőzét, miként a Chinoin-gyár hasonló vállalkozásait a m. kir. földművelésügyi miniszterium is jóakarral kíséri s töle telhetőleg szakemberek átengedésével támogatja. A Krausz és Moskovits-cég vállalkozásaiban tehát a természet-szerűleg értendő üzleti részen kívül, a közérdek szempontjából örömmel kell üdvözlönnünk a becsületes reklámot, a gyümölcsfaápolás gyakorlati propagálását. — Ezért — amidőn a cég elhatározta, hogy gyümölcsösét a gyümölcs-termelőknek és a gyümölcsészet iránt érdeklődő közönségnek bemutatja, — a tanulmányi kirándulás rendezése tekintetében a vármegye alispánja a sárospataki járás főszolgabírája és jegyzői kara részéről teljes támogatásban részesült.

Szeptember 4-én délután 4—7-ig volt a bemutató. Becslésem szerint 350—400 érdeklődő gyűlt egybe. Ott volt Bernáth Aladár, a vármegye alispánja; dr. Mészáros József, a vármegye főjegyzője; Petreczky Jenő kir. tanfelügyelő a vármegye nagyszámú tanítójával; Hoyos Viktor gróf, a sárospataki

eredményt belül is leplezzék, az egész termelést elakarták a telepről szállítani, még a telepen dolgozó emberek ételmezésére szükséges mennyiséget sem hagyván meg. Ahol a jámbor nép ezt tűrte, ott beállott az éhínség. Más helyen a forrongó parasztság fenyegető fellépésére bizonyos mennyiséget visszahagytak, de azt is oly szűken mérték, hogy ez év februárra nemcsak ez, de a tavaszi vetőmag is mind elfogyott. — A szovjet-kormány most a parasztság gazdaságok újraengedélyezésével kíván a bajon segíteni, bizonyára azzal a hátsó gondolattal, hogyha a parasztságot egy kicsit megtollasodnak, majd negyedszer is újra elpusztítja őket, úgy mint hajdanában a szorgalmas mézgyűjtő méhekkel bántak el minden őszön az emberek.

Oroszország tehát ma a pusztulás, szenvedés, éhínség, erkölcs-telenség szomorú hazája.

(folytatjuk.)

járási főszolgabírája; Somody József tb. főszolgabíró, Máyer Geyza, Fenczik Nikon, Osztrovics Andor esperes-lelkészek; több róm. kat., gör. kat., ref. lelkész, Ujj János, Olajos Gábor segédfelügyelők a gazdasági felügyelőség részéről; Engelberth Rezső, a Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület titkára; a sárospataki járás jegyzői kara; sok zemplénvármegyei kertész, gazdasz, gyümölcsstermelő, birtokos és kisgazda, akik között ott láttuk Hersényi László nyugtábornokot, Hodossy Béla nyugtanítóképzőintézeti igazgatót stb. Idegen vármegyebeliek is voltak a bemutatóon. Ózdról Faragó Gyula vasgyári igazgató több főmérnökkel; Budapestről dr. Finkey Ferenc koronaügyész - helyettes; Abaujszántórol dr. Szokoly Tamás stb.

A vármegye alispánját s a tanulmányuton résztvevőket a hercegi uradalom intézője, Abonyi Sándor üdvözölte. Ezután geismári Claus József, a gyümölcsös intézője tartott rövid, tartalmas előadást a gyümölcsfaápolásról. Két részre osztotta a gyümölcsösben végzett munkákat: a) talajmunka (trágyázás, talajporhanyítás), b) gyümölcsfaápolási munka (metszés, koronaritkítás, kéregkaparás, tisztogatás, permetezés, gyümölcsritkítás stb.). Amikor a gyümölcsösöt bérbevételek, alja rét volt. Miután a rét a gyümölcsfát pusztító férgek fő áttelelő helye, ezenkívül a fű óriási mértékben párolgatja el nyáron a talaj nedvességét, ezért és hogy a talajt porózussá, levegőt, víz által átjárhatóvá tegyék, a rétet felszántották. Törés után gyümölcsfánként átlag 200 kg. istállótrágyát, 2 kg. szuperfoszfátot alkalmaztak összesen s tavasszal 50 kg. meszet. Az istállótrágyát a folyó évben megismételték (fánként 50 kg.), ezután pedig csak 3 évenként fogják a trágyázást alkalmazni, a szuperfoszfátot azonban minden esztendőben megadják. Meszet hosszabb ideig nem fognak alkalmazni. A felszántott talajba köztes terményként babot vetettek. A gyümölcsös háromszori kapálásban részesül.

A gyümölcsfák koronáit a nyugalmi időszakban (lombhullástól, rügyfakadásig) megritkították, a fákról a kérget, mohát stb. lekaparták, lekefélték, a csonkokat lefűrészelték, a sebhelyeket éles késsel lesimitották, fakátránnyal bekenték. Tisztogatás után elvégezték a lombhullástól-rügyfakadásig végezhető permetezéseket (téli védekezés), mégpedig 16%-os dendrinrel, majd 2%-os bordói lé és 2% Amonil keverékével. Amikor a fák bimbózni kezdtek, de még ki nem viritottak, 1%-os

bordói lé és 1% Amonil keverékével permeteztek. Azonnal viritás után, tehát amikor a fák alja fehérlett a lehullott virágsziromlevelektől, fél % bordói lé, negyed % Amonil és negyed % Darsin keverékével, erre 2 hét múlva negyed % Darsinnal és ettől 2 hétre 1% bordói lé fél % Amonil, negyed % Darsin keverékével permeteztek. Ezután még három ízben negyed %-os Darsinnal permetezték a gyümölcsöt hozó fákat. A permetezéseket július végén, augusztus elején fejezték be, azaz érés előtt 4—6 héttel. A Dendrin a vértetű és egyéb állati kártevők ellen, a bordói levét s Amonilt a gombakártevők ellen, a Darsint az almamoly ellen használták. A nyár folyamán fellépő vértetű ellen Pronikkollal és nyers nikotinnal permeteztek. Junius végén minden fa törzsére hullámpapírt kötöttek buvó, bábozóhelyül az almamolynak s egyéb rovar-kártevőknek. Ezeket kéthetenként leszedik, a rájuk telepedett bábokat, férgeket elpusztítják s azután újból felkötik a fákra. Szeptember végén enyvgyűrűket kötnek a fák törzsére az araszolók megfogására. Előadás után az intéző végigvezette a tanulmányuton résztvevőket a gyümölcsösben.

A permetező anyagok megismertetése érdekében szükségesnek tartom megjegyezni, hogy a Krausz Moskovits cég által használt Dendrin és Neodendrin ugyanolyan hatású, mint a Chinoin gyár Endája és Novendája. Az Amonil=Sulfarol; a Darsin=Arzola. A nyers nikotin legújabb keletű magyar gyártmány s egyike a legkitűnőbb hatású szereknek, amelynek gyümölcsészetünkben nagy jövőt jósolok. A védekező eljárások dióhéjban való ismertetéséből is megállapíthatjuk, hogy a gyümölcsfaápolás munkája sok szakértelmet kíván, mondhatom többet, mint a szőlő.

Amikor az alma diónagyságu, ritkítják. A bodrogolaszi gyümölcsösben a folyó évben 250 méter-mázsát tett ki a ritkításkor leszedett zöldalma s mégis némely fán maradt a termés! Pedig a bimbólikasztó bogár is elvégezte a maga ritkító munkáját, amellyel szemben a védekezés egyelőre majdnem tehetetlen. A ritkítás a legtöbb gyümölcsfánál szükséges. Így nagyobb lesz az alma, a fa nem merül ki s a jövő évre is fejleszthet termő rügyeket.

2400 fa permetezéséhez 20 permetező gépet használtak. Egy-szerre 34 ember is dolgozott. Gyümölcszedéskor 100 napszámot is foglalkoztatnak. A mai munkanélküliség idején külön kiemelendő, hogy a gyümölcsös ugyszólván egész éven át számos munkásnak ad kenyeret.

A védekező eljárás a folyó évben a felhasznált anyagokkal együtt 14—16000 P-be került. Tavaly 9 vagon féregmentes alma termelt. Ezidén 18 vagonra becsülik a hibátlan termést. A tavalyi termés Párisba is eljutott. Az ideai szilvát Londonba szállítják. Az almáért leszedve, a fa alatt már most kínálnak a vevők kg-ként 50 fillért. A cég azonban a java almát hűtőházban helyezi el s akkor dobja piacra, mikor a legjobb ára lesz. Tavaly 1—1.60 P árat értek el kilónként. Elképzelhető tehát, hogy a kedvező körülmények összejárása esetében ezen 30 magyar holdas gyümölcsös tiszta jövedelme versenyezni fog egy nagyobb birtok jövedelmével, mely mezőgazdasági üzem alatt áll.

E gyümölcsös tehát kitűnő reklám, kitűnő üzlet a cégnek és kitűnő iskola, kézzelfogható tanulság a gazdaközönség részére. Az uradalom se jár éppen rosszszul. Az évi 8000 P bérből egy magyar holdra 266 P jut; (hasonlitsuk össze e bért a buzatermeléssel.) Az uradalom alkalmazottai az előttük fekvő példából megtanulják az okszerű gyümölcsfaápolást; a bérlet lejártá után az uradalom gondozott állapotban kapja vissza a gyümölcsöt.

E tanulmányut tanulságait a gyümölcsstermelő közönség számára Angyal Dezső, az Országos Pomológiai Bizottság országos tekintélyű elnökének szavaival fejezem ki: „Hiába ringatjuk magunkat ama téves hitben, hogy a gyümölcsstermesztés egy eddig még kiaknázatlan aranybánya, mert ez a banya csak annak nyílik meg, aki kellő szakértelemmel, kitarással és céltudatossággal fog munkához. Avatatlan kézben ez mindig a véletlen játéka marad.”

Tehát trágyázzuk, szántsuk vagy kapáljuk, tisztogassuk s permetezzük gyümölcsösünket. Ha ezt megtesszük, a gyümölcsstermesztés a legjövődmezőbb gazdasági ágga fog fejlődni.

Kneiszl Emil
vrn. faiskolafelügyelő.

A régi világhírű magyar gyártmány
Tiszaujlaki bajuszpedró
mindenütt kapható.

— **Kihirdetés.** (Fordítás.) Kihirdetem, hogy a következő két házasság egymással házasságot szándékozik kötni, u. m.: Dr. Erőss György, nőtlen, járási tisztí orvos, ev., 42 éves, lakhelye: Szerencs és Fojtik Anna Mária, hajadon, háztartásbeli, r. kat., 29 éves, lakhelye: Kosice. Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül jelentsek be. Kosice, 1932 aug. 23. Stolz s. k. áll. anyakönyvvezető. (P. H.)

Sátoraljaujhely a magyar végvárok egyik büszkesége

cimmal, október hó első napjaiban jelenik meg, szerkesztésében és kiadásában, városunk idegenforgalmát szolgáló utikalauz.

A művészi fényképfelvételekkel díszített, városunk belső és külső közvetlen vidékének térképével felszerelt, mintegy 80 oldal terjedelmű kötetben, Sátoraljaujhely vezető egyéniségei közül, a következő urak irnak érdekes cikkeket:

Dr. Ambrózy Ágoston, dr. Buza Béla, dr. Emődy László, Geiger Ottmár, dr. Görgy István, dr. Meezner Tibor, dr. Oláh István, dr. Orbán Kálmán, Szoller Aladár, dr. Visegrádi János.

Eme nagyértékű közleményeken kívül, az utikalauz részletesen ismerteti városunk irodalmi, történelmi és művészeti emlékeit, valamint természeti szépségeit.

A hirdető közönség figyelmét tisztelettel hívom fel az egész országban terjesztendő kötetre és kérem kitüntető megbízásait minél előbb, mert hirdetésekre csak korlátozottan áll hely rendelkezésre. Sátoraljaujhely, 1932 szept. 10.

György Lajos.

— **Sport.** A Sac. első őszi bajnoki futballmérkőzése veszített pontot jelent. Győzött minimális gólkülönbséggel a Dac (1:0). A mérkőzés a Sac azért veszítette el, mert a három belső csatár teljesen hasznavehetetlen játékot produkált. — SMáv—Szerencsi C. Cs. S. E. 1:0. Mindvégig izgalmas meccs, egyenlő erők küzdelme, amiben egy szerencsés kornerből a Vasut került ki győzelmesen.

— **Brutális háziasszony.** Özv. Lestyák Antalné helybeli háztulajdonosnőnek a bérletből kifolyóan konfliktusa támadt lakójával özv. Begala Józsefné 77 éves aszszonnyal. A harcias háztulajdonosnő a vita hevében olyan lendülettel távolította el lakóját, illetve dobta ki a lakásból, hogy az öregasszony karját törte és több helyen zúzódásokat is szenvedett. Gyógyulása legalább 2 hónapot vesz igénybe.

— **Egy falusi bál epilogusa.** Bodrogzsádány községben helybeli cigányok muzsikáltak egy parasztbálon. A banda valamin összeveszett, aminek eredményeként az egyik bandatagot Balázs Gyula cigányt, bandatársai agyabőbe verték, majd összeszurkálták. Nyolc súlyos sebbel a testén szállították a helybeli Erzsébet kórházba.

20. MILLIÓK KÖNYVE

MINDEN SZOMBATON MINDENÜTT

H I R E K.

Nyanyuka

Sok ember éli úgy le az életét, hogy a nevét sohasem nyomtatják ki az újságban, legfeljebb mikor meghal és a család kiadja a gyászjelentést. Addig az ugynevezett „nagynyilvánosság” nem vesz róla tudomást. Nem magasztalják hazafiúi érzelmeit, vagy — ha nő volt — honleányi erényeit. Nem írják meg, hogy mennyit áldozott jótékony célokra, milyen közhasznú intézményeket támogatott, vagy éppen felvirágozni segített. Pedig talán több könnyet törölt le, mint a legismertebb nevű adakozó.

Ezek a gondolatok öv. *Bydeskuthy Bertalané sz. Hrivnyák Ernesztina* koporsójánál jutottak eszembe, akit az elmúlt héten kísértünk ki az örök nyugalom helyére és akit a kiterjedt rokonság csak „Nyanyuka” néven emlegetett.

Végigjártatom szememet a gyászoló közönségen. Ujhelyi társadalmának színe-java. Vannak sokan idegenből is, sőt a Ronyván tul eső részekről is. A temetési szertartást is kassai kanonok, *Tost Barna* vezényeli. Feketébe öltözött úri asszonyok, előkelő állású tisztviselők, katonatisztek sorfala veszi körül a ravatalt. Az udvar szinte kicsiny a gyászolók befogadására. Öszintén szólva azonban engem nem az előkelőségek érdekelnek:

a fekete fejkendőket keresem, amit az egyszerű sorsu, szegény asszonyok szoktak fejükre kötni, ha temetésre mennek, mert Nyanyuka rászolgált arra, hogy sok-sok szegény asszony kösse fel a fekete kendőt fejére az ő temetésén. És nem csalódtam: ott vannak, sirnak, könnyes szemmel énekelik a lelketrázó gyászéneket: „Mikor az ég és föld megfogtak indulni.” Ezek a szegény asszonyok még nem felejtették el azt a szomorú időt, mikor lisztet, zsirt csak jegyre lehetett kapni és órák hosszáig kellett sorfalat állani, míg kikaparták a szűkre szabott adagot. Tejet pedig még jegyre sem, mert egyszerűen nem volt. Nem felejtették el, hogy ebben az időben volt Ujhelyben egy ház, ahol nem követeltek sem jegyet, sem pénzt, hanem adtak, ingyen adtak a nélkülözőknek, ami csak telhetett a háztól. Ez a ház a Nyanyuka háza volt, azaz, tulajdonképpen a leányáé, de a háznak ő volt a lelke, ő volt a szíve. Ettől a háztól pedig tellett Nyanyuka leánya akkor 500—600 holdon gazdálkodott, szép tehenészeke volt, volt tehát a háznál liszt is, zsir is, tej is, Nyanyukának pedig volt rá gondja, hogy a hatóságától olyan fejadagot udvaroljon ki a maga számára, amelyből az ő szegényeinek is jusson. Jöttek is ezek és az esti órákban egyik szegény asszony a másikkal adta a kilincset. Egyik sem távozott türes kézzel. Hát ezeket az asszonyokat kerestem én szememmel a Nyanyuka temetésén és megnyugvással vettem tudomásul, hogy ott voltak seregestől. Ezek a szegény asszonyok bizonyosan igazat adnak nekem, ha azt állítom, hogy mostanában alig illett valakire úgy rá a költő szava, mint Nyanyukára: „Jó időből rossz szokása, hogy a könnyeket ne lássa.”

De hát Nyanyukának erre joga volt, mert ha szerette is megosztani másokkal a készletet, annak megszerzéséhez sem kímélte a fáradságot. Nem csak tanáccsal irányította leánya gazdaságát, hanem kivette részét a legfárasztóbb testi munkából is. Nemcsak a konyhában sürgött-forgott, nem csak az éléskamrában tartott rendet, hanem megfordult a magtárban is; fejskor, etetéskor az istállóban is és nagy munka idején kint a mezőn sültette magát.

A „jó időket” nemcsak élvezni, hanem előidézni is tudta. Régi magyar szokás szerint legnagyobb élvezetét a vendéglátásban, a kínálgatásban találta. Sokat lehetne írni az ő dús asztaláról és vendégszeretetről. Itt azonban csak két epizódot akarok jellemzésére felhozni. Mikor betegsége kezdetén egyik leányom meglátogatta, bucsuzáskor odasugta neki: „Eredj ki a speizba, van ott barack, sárgadinnye, egyél!” Mikor pedig betegsége válságosra fordult és gyónni kívánt, ennek elvégzése és az utolsókenet felvétele után a távozni készülő lelkészre tekintve, így szólt leányához: „Kínáld meg asszuval!”

Nyanyuka az utolsó lehelletéig Nyanyuka maradt. Sz. I.

— **Meghívó.** *Gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné*, mint a Nép-konyha védnöke f. évi szeptember 17-én, szombaton d. u. fél 6 óra-
kor a vármegyeháza nagyteremben *népkonyhai nagygyűlést tart* s felkéri mindazokat, akiket a szegénykonyha érdekel és az elmúlt sorsolások és gyűjtésekben oly nagy segítségére voltak, legye-
nek szivesek okvetlen megjelenni. Hazafias tisztelettel: *Gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné* megbízásából: *Dr. Nagy Béláné*.

— **A magyar görögkatolikusok** országos szövetségének sátoraljaujhelyi csoportja folyó évi szeptember 11-én délután fél 4 óra-
kor a görögkatolikus templom mellett rendes ülést tart, melyre a szövetség tagjait ezúton is tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Sátoraljaujhely a városok kongresszusán.** A Magyar Városok Pécselt megtartott országos kongresszusának szakértekezletén, Sátoraljaujhelyt *Márton Elek* köz. tanácsnok képviselte.

— **Tűz pusztított Sennyey Miklós báró gazdaságában.** Páciban, báró *Sennyey Miklós* gazdaságában az elmúlt napokban nagy tűz pusztított. Leégett a terményrakodó, cséplőgép, sertésólak és más gazdasági épület. A kár mintegy 28000 pengő. A csendőri nyomozás megállapítása szerint a tüzet a cséplőgépből kipattant szikra okozta.

— **Nehéz székelyekben szenvedők,** akiknek az agyvértődulás, a fejfájás és szivdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehézé, igyanak reggel és este egyegy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvívét. Klinikai vezetőorvosok igazolják, hogy a **Ferenc József** víz műtékek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyul. **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Ujhelyi sakktehetség.** *Kluger Gyula* 18 éves ifju, aki a folyó évben végezte el a városi felső kereskedelmi iskolát, mint a Magyar Sakkszövetség kiküldöttje, részt vett a Német Sakkszövetség által Schluckenauban rendezett mesterképző sakkversenyen. A kiküldetés eredményes volt, mert a fiatal játékos 10 résztvevő között, 7 nyert és 2 remis játszmaival első lett és ezzel elnyerte a Német Sakkszövetség mesteri címét. A kiváló fiatal játékos, elért sikere óta már meghívást kapott a legközelebb megtartandó budapesti, kassai és máhrischostraui mesterversenyekre, ahol bizonyára újabb dicsőséget fog szerezni szülővárosának, Sátoraljaujhelynek.

— **Adózók figyelmébe.** Az 1932. évi általános kereseti, valamint jövedelem és vagyonadó kivétési lajstroma a városi adóhivatal 7. sz. helyiségében, folyó hó 5-től számított 15 napig közszemlére vannak kitéve. A lajstromokat mindenki megtekintheti és írásbeli észrevételeit 15 napon belül a m. kir. adóhivatalnál benyújthatja.

— **Pincszővetkezeti** kiváló fajborai a Kazinczy utcai kimerési helyiségben álló vendégek részére poharankint is kaphatók. Egy-egy pohár jó tokaji bor étvágyat és életerőt ad!

— **A Leventék szüreti mulatsága.** A sátoraljaujhelyi Levente Egyesület önképzőköre szept. 11-én vasárnap este 8 órai kezdettel a Levente Otthonban (rég. villanygyár) zártkörű szüreti táncmulatságot rendez. Belépő díj: személyjegy 80 fill., családijegy 2 P. Leventéink a bevételt önképzőkörüik fejlesztésére fordítják s így nemes törekvésük minden pártfogást megérdemel.

— **Zsebtolvajlás.** A pénteki hetipiacon ismeretlen tettes Haas Móric helybeli borkereskedő zsebéből kilopta remek arany óráját és aranyláncát. Az óra fedelén stilizált női alak van, a lánc pedig hosszú szemekből álló. Aki nyomra vezet, kellő jutalomban részesül.

Előkelő nagy magyar textilgyár

elsőrendű, feltétlenül konkurrenciáképes cikkeinek eladására vármegyeyei, esetleg több vármegyére kiterjedő

Körzetképviselőt keres

Csak minden információt kibírók irjanak kimerítő ajánlatot:

„Textilgyár képviselőt”

jeligére Blockner J. hirdetőirodába, Budapest, IV, Városház u. 10.

KÖNYVISMERTETÉS

Tokaj-Hegyalja és néhány szellemtörténeti vonatkozása

Írta: Ambrózy Ágoston dr.

Néhány évvel ezelőtt meghatódva olvastam egy könyvet, melyet a legnemesebb érzés, a fiúi szeretet szentelt a kiváló ember és édes-
apa, Ambrózy Nándor emlékének. Minden sorából a mélységes hála és szeretet sugárzott ki.

Ambrózy Ágostonnak most egy másik hasonló munkája jelent meg Tokaj-Hegyalja címen. Ez a 152 oldalas leírás az idegenbe szakadt fiúnak soha meg nem szűnő rajongó szerelét tükrözi vissza a legszentebb édes anyára, a szülőföld iránt. Az apáról írott könyvben benne van életének minden fontosabb momentuma, „Tokaj-Hegyalja”-ban pedig megtaláljuk mindazt, amit erről a híres hegyvidékről el kell mondani. Hézagpótló, derűs és mégis komoly könyv ez, mely a nagy fényes mulat köti össze a sivár jellel.

Tíz fejezete magában foglalja az író geológiai, földrajzi és történelmi elmélyedéseit, széleskörű tanulmányait.

Mint egy kaleidoszkópban, úgy látjuk benne a Hegyalja ősi és új társadalmát. A hangos, cigánnyal mulató régi urakat, akiknek vidám hangulata, élménye, ma már csak legendákon át jut el hozzánk. — Adatgyűjtései közben szerető szívevel kalandozik el az ismerős dűlőkön, hegyhátakon és régi bor-pincék között, a honnan vidám történetek és tréfák derűje sugárzik felénk. Nem fukarkodik az elismerésekben és méltatásokban. Szeretettel jegyez fel minden művészi tehetséget és érvényesülést, legyen az szó, írás, dal vagy écsotvonás. De a derült mult mellett a nehéz „Má”-nak gazdasági gondjai is ott boronganak. A cári és királyi asztalokról lecsuszott hegyaljai bor-nak új és nehéz problémái vannak. Az érvényesülés és gazdasági siker mikéntje. „A nagy összefogás” szellemét belevonni a köztudatba. Tanulni és tanítani. Telepítési, nemesítési és szállítási kísérletek javítása, utmutatás és export és szövetkezeti kérdések. — Palackozás, típusborok, borlajstromozás. Féltekeny megőrzése a hegyaljai asszu egyéni karakterének. És minden kérdés felett ott lebeg a jövőndő sikereibe vetett bizakodó hite és optimizmusa.

Nemes gondolkodásu és nemes érzésű ember szól minden sorából e könyvnek, amely tulajdonképpen a tokaji asszu meleg apoteozisa. De Tokaj-Hegyalja mint könyv nemcsak a szerető gyermek dalgyűjteménye az édes anyáról, hanem a történetismerő gazdaságpolitikus és szakember felhívása a mai nemzedékhez, figyelmeztetés és utmutatás, hogy e nagy nemzeti kincsébányát hogyan lehetne kimélyíteni és felvirágoztatni. Olvassa el mindenki és különösen olvassák el és szíveleljék meg azok, akiknek módjukban áll tenni a Hegyaljáért. Ha ugyan már nem késő!

Szülők, Iskolák figyelmébe!

Békebeli minőségű füzeteket, rajztömböt, körzőt, tászkát, írószereket és festéket,

hegedűt, vonót, húrokat, könyvszijat, tintát, fűrt tolltartót legolcsóbban

szerezhető be SZABÓ PAL könyv- és papirkereskedésében Sátoraljaujhely. Telefon: 126.

hely a magyar egyik büszkesége

ber hó első napjaiban szerkesztésében és városunk idegen-
olgáló utikalauz.
i fényképfelvételekkel osunk belső és külső lékének térképével fel-
legy 80 oldal terje-
tben, Sátoraljaujhely-
niségei közül, a követ-
rának érdekes cikkeket:
ózy Ágoston, dr. Buza
Emődy László, Geiger
Görgey István, dr.
bor, dr. Oláh István,
álmán, Szoller Aladár,
ti János.
yértékű közleményeken
ikalauz részletesen is-
osunk irodalmi, törté-
nűvészeti emlékeit, va
észeti szépségeit
ő közönség figyelmét
nívóm fel az egész or-
rjesztendő kötetre és
tető megbízásaitak mi-
mert hirdetésekre csak
n áll hely rendelkezésre.
ujhely, 1932 szept. 10.
György Lajos.

rt. A Sac. első öszi
tballmérkőzése vesztett
nt. Győzött minimális
éggel a Dac (1:0) A
a Sac azért vesztette el,
om belső csatár teljesen
etetlen játékot produkált.
Szerencsi C. Cs. S. E.
dvégig izgalmas meccs,
rők küzdelme, amiben
csés kornerből a Vasut
győzelmesen.

ntális háziasszony.
yák Antalné helybeli ház-
nőnek a bérletből kifol-
fiktusá támadt lakójával
la Józsefné 77 éves asz-
A harcias háztulajdo-
vita hevében olyan len-
volította el lakóját, illetve
a lakásból, hogy az
ny karját törte és több
zódásokat is szenvedett.
sa legalább 2 hónapot
ybe.

y falusi bál építő-
odrogzsadány községben
cigányok muzsikáltak egy
lon. A banda valamin
gett, aminek eredménye-
egyik bandatagot Balázs
gányt, bandatársai agyba-
ék, majd összeszurkálták.
lyos sebbel a testén szál-
helybeli Erzsébet köz-

20
ILLIÓK
ÖNYVE

MINDEN
SZOMBATON
MINDENÜTT

5000 DARAB JONATHAN (2-3 éves közép-magas almafa)

Gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné
bodrogkereszturi kertészetében eladó.

Ezenkívül mindenféle másfajta gyümölcsfa is nagyválasztékban kapható. Gyümölcsös kedden, pénteken és szombaton megtekinthető. — Árjegyzéket kívánatra küldünk.

307—291/1932. vh. szám.

Árverési hirdetés.

Dr. Oláh István ügyvéd által képviselt herceg Lónyay Elemér bodrogolasi lakos végrehajtó javára, bodrogolasi lakos végrehajtást szenvedő ellen 24.115 pengő 07 fillér tőke és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán a végrehajtást szenvedőtől 1932. évi március hó 24. napján le és felülfoglalt és 41.955 pengő 50 fillérre bcsült ingóságokra az árverés elrendeltétvén a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük hatályos igénykereset folyamatban nincs, végrehajtást szenvedő lakásán, Bodrogolasiiban és folytatólagosan Vilmatyánán a majorságban leendő megtartására határidőül 1932. évi szeptember hó 19-ik napjának d. e. 9 órája tűzetik ki, amikor a bíróság le-

foglalt butorokat, igavonó jószágok, tehének, csikók, kisebb-nagyobb gazdasági gépek stb. s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén az 5610/931. M. E. rendelet értelmében $\frac{2}{3}$ -ad értéken el fogom adni.

Sárospatak, 1932. évi augusztus hó 30. napján.

Hazay Béla

kir. jbirósági végrehajtó.

Városi Mozi

Szeptember 10. és 11-én

Egy édes légyott

Énekes, zenés filmoperett 10 felv.

Kisérő film.

Szept. 14. és 15-én

Miénk az élet

Hangos film 8 felvonásban.

Kisérő film.

Árverési hirdetés.

Az olaszliszka „Cigányhegyi” erdőbirtokosság köz-
hirre teszi, hogy Bodrogkisfalud, Szegi és Szegilong
községek határában fekvő 721 kat. hold erdőterületén
gyakorolható

vadászati jog

nyilvános árverés útján Olaszliszka községében 1932.
évi szeptember hó 11-én d. u. 4 órakor bérbe lesz adva.
Kikiáltási ár 80 pengő.

Árverési feltételek az elnöknel megtekinthetők. Vad-
állomány nyul, őz, vaddisznó.

Olaszliszka, 1932. évi szeptember hó 7-én.

Vitányi Bálint

erdőbirtokossági elnök.

MARTINOVICS MÁRTON

SÁTORALJAUJHELY KAZINCZY UCCA 4.

Telefon : Iroda 112.

Gyártelep : 8.

Lakás : 184.

**Áprított és hasáb tölgy, bükk és cserfa. Salgótarjáni
darabos szén; brikett. Királdi és borsodi szenek.**

Kicsinyben és nagyban házhoz szállítva.

Benzin, petroleum, különféle speciális autó és kenőolajok, gép- és go-
lyócsapágy-zsírok. — Műszaki-, mező- és szőlőgazdasági cikkek és
gépek. Szűretelő edények, borsajtók, szőlőszűzők, zsákok, ponyvák, gépszijak

„KRONPRINZ” petroleum-gázégő kályhák. (Fűtőanyag
megtakarítás. Üzemanyag 6 óránként 1 liter petroleum.)

„Cordatic” Magyar Gummiabroncs rt. zempléni vármegyei ki-
zárolagos képviselése. Különféle méretű autó, motorkerékpár-
kőpenyek és tömlők állandóan raktáron.

Felelős szerkesztő:

Dr. MIZSÁK JÓZSEF.

— Legjobb fővárosi napi-
lapok a Nemzeti Ujság és Uj
Nemzedék.

Pártoljuk a helybeli ipart és kereskedelmet!

Ajánljuk olvasóink figyelmébe az alábbi sátoraljai helyi cégeket, melyeknél bevásárlásaikat legjobb minőségben
jutányosan eszközölhetik:

BLUM GÉZA Petőfi u.
2.
Gyárt és rak-
táron tart
legmodernebb és legjobb kivitelben.
butorokat

BRÜNNER LAJOS
Horthy Miklós tér 16 sz.
Szövet és posztó különlegességek.

Földes-cipők
elismerten legjobbak.
Horthy Miklós tér 1.

FRIEDMANN ALADÁR
Justus ucca 22.
Telefon : 179. **FA ÉS SZÉN.**

GERCSELYI BERTALAN
Telefon 113.
Schenker és Társai
Nemzetközi Szállítási Váll. képviselője

Klein Kálmán Wekerle-
tér
divatárak legjobb
bevásárlási forrása.

KLUGER JENŐ
Horthy Miklós tér 2.
Illatszert és pipere
különlegességek.

KLEIN SALAMON
épületfa,
parkett, cserép,
Kossuth Lajos u. 14. **Eternit**

ERŐ ROZSKENYÉR
csak **KLEIN ÁRMIN**
péküzemében Deák ucca 5.

MAGYAR KIRÁLY
SZÁLLODA, Vizvezetékes
szobák,
É T T E R E M autógarázs.

Martinovits Márton Kazinczy
ucca 4.
Gépek, olajok, zsákok, ponyvák,
petrol-gázégő kályhák, autókőpeny
és műszaki cikkek.

Perlmutter Sándor (Városi
bérpalota)
**KÜLÖNLEGES SELYMEK,
SZÖVETEK**
legelőcsőbb beszerzési forrása!

Kiváló minőségű
TOKAJI BOROK
kaphatók a Pinceszövet-
kezet üzlethelyiségében
Sátoraljai hely, Kazinczy ucca 5. sz.

M. kir. **Osztálysorsjegyek**
LÓW MIHÁLY
főelárusítónál.

LIPSITZ ZNÉ
füzőszalonját áthelyezte
Rákóczi ucca 2.

RÓTH BÉLA
saját termésű
borainak eladása.
Molnár István u. 10.

Sátoraljai helyi város Közművei
Rádiók,
hangszórók,
csillárok stb.

SCHÖN IMRE
Horthy Miklós tér 8.
Uridivat ujdonságok
LEGOLCSÓBBAN

STEINDLER TESTVÉREK
Horthy Miklós tér 18
Legjobb női és férfi divatcikkek
LEGOLCSÓBBAN

Szabó Pál könyv-, zenemű- és
papírkereskedés
Fotoszakosztálya
amatőr-fényképezés szak-
szerű tanácsadója. Telefon 126.

Szegő Sándor Horthy
Miklós tér 6.
Női felöltők, divatárak
legnagyobb választéka.

Tranzitó Szállítási Vállalat
Andrássy ut 23. Vállal fuvarozást, át-
kötőközvetést butor-
kocsival vidékre is.
Előnyös feltételek!

Legszébb kirándulólhely a
„Turista Otthon”
Hideg és meleg ételek. Olcsó árak.

VAS MENYHÉRT
Rákóczi u. 19. Telefon 129
Vaskereskedés
Vizvezetési berendezések

VÉRTESI ZSIGMOND
Horthy Miklós tér 12.
Könyv, zenemű és
papírkereskedés. A m. kir. egy-
temi nyomda
főbizom.

Weisz Benő Petőfi
ucca 5
Felöltők
Kosztümök.